Hållbarhetsunderlag för investeringar

Behovsanalys/Åtgärdsval → **Förstudie** (Inriktning) → **Program inkl. systemhandling** (Planering) → **Genomförande inkl. projektering** (Genomförande) → **Överlämnande** → **Säkerställande av förvaltningsuppdrag** (Effektrealisering)

Namn på dokument enligt RLKs instruktion			Hållbarhetsbeskrivning	Hållbarhetsvärdering/Hållbarhetsanalys					Hållbarhetsinriktning			Effektbokslut
Mål	**Beskrivning**	**Frågor att ta ställning till**	Under behovsanalysen identifieras vilka hållbarhetsaspekter som bedöms vara relevanta att ta hänsyn till. Nedan (kolumn D) listas de aspekter Locum identifierat som relevanta baserat på Locums verksamhet och Region Stockholms styrdokument. Projektspecifika aspekter kan läggas till. Om fler eller färre hållbarhetsaspekter är aktuella ska en motivering till detta göras.	Under förstudien undersöks ett antal alternativ. Hur dessa alternativ påverkar eller främjar regionens hållbarhetsambitioner ska ingå i denna utvärdering (förstudien). Detta görs genom att nedan beskriva de olika alternativens **Konsekvens/påverkan/nytta.** **Generell påverkan som gäller samtliga alternativ ;** Alla projekt på Locum följer samma krav när det kommer till exempelvis lagställning och riktlinjer. Bland kan dock olika alternativ/tekniska lösningar innebära att olika arbetsmoment/åtgärder kommer vidtas. Detta kan medföra att de olika alternativen som jämförs har olika påverkan på vissa aspekter, men nulinerna i sig är de samma. Ide fall alternativen innebär olika påverkan redovisas det i kolumnF-I i annat fall anges påverkan och en hänvisning till hur Locum arbetar i kolumn D.		Alternativ i förstudie				**Handlingsplan** - Fylls i inför/under programhandling och arbetas vedan in i projektspecifikt miljöprogram alternativt direkt i projekteringshandling, se detaljer nedan. Under Genomförande används således miljöprogrammet som slutdokument och som uppföljning av hållbarhetsmål/gärna. Avseende frågor inom social hållbarhet hänvisas till gällande mallar och riktlinjer.	**Handlingsplan** - Fylls i inför/under programhandling och arbetas vedan in i projektspecifikt miljöprogram alternativt direkt i projekteringshandling, se detaljer nedan. Under Genomförande används således miljöprogrammet som slutdokument och som uppföljning av hållbarhetsmål/gärna. Avseende frågor inom social hållbarhet hänvisas till gällande mallar och riktlinjer. Förvaltning ansvarar för att spara dokumentet och komplettera eventuella frågor inför effektbokslutet.	För projekten slut ska hållbarhetsarbetet sammanfattas. Det görs i detta dokument, i denna kolumn. Fyll i utfall för respektive aspekt och lämna till förvaltning i samband med överlämning enligt överlämningsplanen. Förvaltning ansvarar för att spara dokumentet och komplettera eventuella frågor inför effektbokslutet.	Lokalanpassning genomförs tidigast 1 år efter inflytt. Syftet är att utvärdera effekterna på utfallen behovsanalysen "Har vi uppnått effektmålen i projektet?" och möta hur väl den valda lösningen fungerar mot behoven som är kravställda. Arbetet utförs enligt rutinen för Lokalanpassning. Förvaltning skickar detta dokument tillsammans med lokalanpassningsprotokoll till Regionfastighetskontorets miljöenhet och enheten för social hållbarhet och strategi. Uppnådda effektmål – Praktiska erfarenheter
				Vad ska utvärderas?	**Alternativ 0**	**Alternativ 1**	**Alternativ 2**	**Alternativ 3**				
Klimatneutralitet	Verksamheterna ska beskriva hur investeringen bidrar till Region Stockholms mål om klimatneutralitet till år 2035.		**Energianvändning** - Hur påverkar investeringen energiprestanda (och således klimatpåverkan) för byggnaden över tid?	Vilken påverkan har de olika alternativen på energiprestanda?	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Ange vilka planerade åtgärder som vidtas för att förbättra energiprestanda.	Krav/åtgärder inarbetade i miljöprogram	Om projektet omfattar mätplan ska denna verifieras vid överlämnande och mätdata ska in tillenergiuppföljningssystem	Om projektet omfattar energiberäkning/energimål ska dessa verifieras i omsband med lokalmätning.
			Klimatprestanda - Minska klimatavtrycket från byggprojekt Vilken klimatprestanda (kg CO_2e/BTA) för regroduktion eller reduktionsmål (%/för ombyggnation ska uppnås enligt reduktionstrappa i klimathandlingsplanen? **Ange värde;** Projektet kommer att arbeta med klimatreduktion enligt följande; **Under förstudie;** Bedömning avseende hur de olika alternativen bidrar till regionens och Locums ambition om klimatneutralitet 2035. Projektet bör också under förstudien tillsamans med arkitekt diskutera utformning av byggnaden/renoveringen för att säkerställa att tidiga projekteringsförutsättningar är förenliga med klimatmål. **Under program och genomförande;** Projektet ska utreda, utvärdera och redovisa åtgärdspaket för att uppnå angiven prestanda/reduktion samt uppskattade kostnader för respektive åtgärd, liksom minskad kg CO_2e per krona.	Hur bidrar de olika alternativen till Regionen och Locums mål om klimatneutralitet 2035?	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Redovisa underlaktla reduktionsåtgärden (materialval) för att uppnå angiven prestanda/reduktion samt uppskattade kostnader för respektive åtgärd, liksom minskad kg CO2e per krona. (Se fär, Klimatreduktion).	Krav/åtgärder inarbetade i miljöprogram	Sammanfattning;	Rapporteras vid överlämnande (kolumn L).
			Cirkularitet/Naturresursanvändning - Att bidra till minskad resursanvändning och ökad livslängd för material **Under förstudie;** Bedömning avseende hur de olika alternativen bidrar till regionens och Locums ambition om ökad cirkularitet. Projektet bör också under förstudien tillsamans med arkitekt diskutera ambitionsnivå och möjligheter/förutsättningar kopplat till återbruk. **Under program och genomförande;** Upprätta en plan för hur projektet kan arbeta för mer cirkulära flöden. I övrigt ska projekten följa de krav Locum ställer på resurs- och avfallshantering, där bland annat krav finns på materialåtervinningsgrad.	I vilken omfattning bedöms projektet för respektive alternativ kunna främja cirkularitet genom att t.ex. - lämna varor till återbruk - bygga in återbrukat material	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Beskriv; - Möjlighet att lämna material och inredning för återbruk - Möjlighet att använda återbrukat material - Hur framtida flexibilitet främjas	Krav/åtgärder inarbetade i miljöprogram	Sammanfattning;	Rapporteras vid överlämnande (kolumn L).
Ekologisk hållbarhet	Verksamheterna ska beskriva hur investeringen bidrar till Region Stockholms mål om ekologisk hållbarhet till år 2035 och utifrån Region Stockholms hållbarhetsstrategi (RS 2020–0776).	Beskrivning av på vilket sätt investeringen inverkar, minskar eller främjar; **- Naturresursanvändning** **- Giftfrimiljö** **- Miljö och hälsoskadliga utsläpp** **- Buller**	Locum har ett innarbetat arbetssätt med rutiner och riktlinjer för att hantera dessa aspekter. Krav ställs både genom det projektspecifika miljöprogrammet liksom i riktlinje för produkt- och materialval. Generellt innebär olika alternativ/engen skillnad avseende dessa aspekter. Kollumn F-Ibeskrivs ide fall alternativen har olika påverkan på aspekterna eller i de fall bedömning är att åtgärder utöver Locums ordinarie arbetssätt krävs. Arbeta efter gällande mallar och riktlinjer.						Omfattande kravställning ingår i miljöprogramet, om ytterligare krav krävs, ange dessa nedan.	Krav/åtgärder inarbetade i miljöprogram	Sammanfattning;	Rapporteras vid överlämnande (kolumn L).
		Berör investeringen utemiljön? Om ja; Beskrivning av på vilket sätt investeringen inverkar, minskar eller främjar; **- Ekosystem** **- Ekosystemtjänster** **- Biologisk mångfald**	I projekt som berör utemiljö ska lösningar utredas som kan gynna biologisk mångfald och skapa/förbättra ekosystemtjänster, med hänsyn taget till lokande, fysiskt och mentalt hälsofrämjande utsymmen/platser, dagvattenhantering och klimatanpassning.	Främjas biologisk mångfald och ekosystemtjänster för de olika alternativen?	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Vilka åtgärder skulle vara lämpliga i detta projekt? Utreds och arbetas in i handlingar av landskapsarkitekt.	Krav/åtgärder inarbetade i projekteringshandlingar för respektive berört discipiln.	Sammanfattning;	Rapporteras vid överlämnande (kolumn L).
Socialt hållbarhet	Verksamheterna ska beskriva hur investeringen bidrar till Region Stockholms mål om socialt hållbar utveckling och utifrån Region Stockholms hållbarhetsstrategi (RS 2020–0776). Nämnder och bolag ska arbeta med att identifiera brister och förebygga kränkande särbehandling i det dagliga arbetet samt utreda vilka insatser som behöver förbättras gällande barnrättande, tillgänglighet, inkludering och delaktighet för att stärka individernas jämlikhet och motverka diskriminering.	**Jämlikhet och jämställdhet** Påverkar investeringen, minskar eller främjar social hållbarhet utifrån följande perspektiv: - Män och kvinnor? - Personer med funktionsnedsättning? Se "Tillgänglighet" - Hbtqi personer? - Personer med olika etnicitet inklusive hudfärg och nationella minoriteter? - Barn och unga? - Äldre? se även "Tillgänglighet" - Religionstillhet? - Personer i socioekonomisk utsatthet?	Inom ramen för detaljplane arbetet utförs en social konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys. Värdbristigheter utformas neutrala utifrån kön, könsidentitet, sexuell läggning, religion, etnicitet och socioekonomisk status samt med strävan om universell utformning. Det använda språket är som regel svenska. Anpassningar sker utifrån behov. Övergripande innebär olika alternativ ingen skillnad avseende denna aspekt. Se rubrik Tillgänglighet avseende funktionsnedsättning, ålder.						Arbeta efter gällande riktlinjer och styrdokument.		Återkopplas i samband med effektbokslut.	Se lokalinstningsprotokoll.
		Tillgänglighet - Funktionsnedsättning och ålder med likvärdiga behov	I arbetet med att säkra god tillgänglighet, för såväl patienter/besökare som personal har Locum och Program för teknisk standard arbetat fram detaljerade styrdokument. Följ Locums Styrdokument Fastighet säkras god fysisk tillgänglighet och användbarhet. Vid avsteg från styrdokument, med påverkan på tillgänglighet, behöver funktionsnedsättningsbeskrivning genomföras avseende fysisk och kommunikativ tillgänglighet.	I vilken omfattning bedöms alternativen säkra fullgod fysisk och kommunikativ tillgänglighet.	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Kommentar;	Arbeta efter gällande styrdokument, riktlinjer och utförandeblad. Vid avsteg från dessa behöver funktionsnedsättningsbeskrivning genomföras avseende som minst fysisk och kommunikativ tillgänglighet.		Återkopplas i samband med effektbokslut.	Se lokalinstningsprotokoll.